

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Zuid-Holland

2 juli 2024

Betreft: advies voorkomen wateroverlast

Geacht College,

Ongeveer een kwart eeuw kennen we in ons land een beleid om het watersysteem op orde te maken en te houden om wateroverlast te voorkomen in verband met de klimaatverandering. Aanvankelijk was dat geregeld in drie opeenvolgende bestuursakkoorden, waarin het Rijk, de provincies, de gemeenten en de waterschappen de afspraken vastlegden hoe dit vorm zou krijgen. Later werd een en ander meer dwingend geregeld in een provinciale verordening en nu in artikel 4.2 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

In de toelichting staat dat dit artikel de zorgplicht van het waterschap en de eigen verantwoordelijkheid van de burger afbakt. Hierop is echter het nodige af te dingen. De inundatienormen zijn helder. De kans dat watergangen over lopen in bijvoorbeeld akkerbouwgebied of in de bebouwde omgeving is eenduidig vastgelegd. Ook over de nieuwe deadline van 31 december 2027 kan geen misverstand bestaan. Wat mist, is het antwoord op de vraag: met welke neerslaggegevens moet er gerekend worden?

Toch is dat een cruciale factor in het beleid om wateroverlast te voorkomen. In de bestuursakkoorden werd dit ook eenduidig vastgelegd door te benoemen met welk klimaatscenario gerekend moest worden. Bij de totstandkoming van het 2^e akkoord, het NBW actueel, werd door een werkgroep van deskundigen geconcludeerd dat voor continuïteit in het waterbeleid ook continuïteit in het te hanteren klimaatscenario van belang is. Echter bij de overgang naar de provinciale verordening is dat achterwege gebleven. Ook uit een reactie van de Unie van Waterschappen komt naar voren dat het van belang is om dit vast te leggen in een besluit van het bestuur.

Het waterschap Hollandse Delta heeft zich in het verleden niet laten leiden door de nationale bestuursakkoorden. Ze kozen voor een beleid gebaseerd op "huidig klimaat 1990" ofwel de neerslaggegevens over de periode 1976-2005, met als gevolg dat de opgave die er was vooruit geschoven is en groter is geworden. Zoals de Randstedelijke Rekenkamer in 2008 ook voorspelde. Uit de begroting van het waterschap blijkt dat het niet lukt om die opgave voor 2027 te realiseren en dat een klimaatbestendig watersysteem, dat aanvankelijk in 2015 een feit moest zijn, nog ver weg is.

Een en ander leidt tot discussie over wat volgens de Omgevingsverordening in 2027 bereikt moet zijn. Het team Wateroverlast van de provincie stelt dat de doelstellingen van het NBW leidend zijn, maar dat is niet in een bestuursbesluit vastgelegd. Daar komt bij dat er na de periode van de bestuursakkoorden alweer 2 generaties klimaatscenario's zijn verschenen. Die akkoorden zijn dus op dit punt verouderd.

We hebben inmiddels ervaring met 4 generaties klimaatscenario's. Geconcludeerd kan worden dat klimaatverandering en extreme neerslag als gevolg daarvan steeds is onderschat. Bij de presentatie van de KNMI'23 scenario's adviseert het KNMI dan ook om bij het beleid uit te gaan van het "worst case" scenario.

Het bestuur van Water Natuurlijk in de Hollandse Delta adviseert U om met een bestuursbesluit vast te leggen welk scenario leidend is voor het waterbeleid zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Omgevingsverordening en dit besluit telkens te vernieuwen bij het uitkomen van de nieuwe scenario's. We geven U in overweging om hierbij het advies van het KNMI om uit te gaan van het "worst case" scenario ter harte te nemen.

Deze brief is gebaseerd op een notitie over dit onderwerp en die is als bijlage bijgevoegd. Gaarne zijn wij bereid om in een gesprek een nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van Water Natuurlijk Hollandse Delta

Joost Kievit, voorzitter
Boendersweg 16,
3295LB 's-Gravendeel
078-6731522
e-mail: kievitjoost@gmail.com

